

Наръчник за пряка работа с деца

Проект Училищен клуб „Силни без насилие“

ФОНДАЦИЯ
РАБОТИЛНИЦА
ЗА ГРАЖДАНСКИ
ИНИЦИАТИВИ

покрепяме инициативните

Съфинансирано от
Европейския съюз

„Този документ е създаден в рамките на проект Училищен клуб „Силни без насилие“, съфинансиран от Европейския съюз и фондация „Работилница за граждански инициативи“ (ФРГИ). Изразените възгледи и мнения са единствено на авторите и не отразяват непременно тези на Европейския съюз и ФРГИ. Нито Европейският съюз, нито ФРГИ могат да бъдат държани отговорни за тях.“

Методология за провеждане сесии с деца

Към кого е насочена методологията

Настоящата методология е предназначена за специалисти, работещи с ученици от прогимназиален и гимназиален етап. Тя може да бъде прилагана както в училищна среда, така и в извънкласни форми на работа с деца.

Какво включва

Методологията съдържа три отделни сесии с продължителност до един астрономически час. Всяка сесия е изградена върху интерактивни подходи – упражнения, игри и дискусии, насочени към активно участие и споделяне на опит.

Основна цел

Помагалото има за цел да подкрепи децата в развиването на социални и емоционални умения, като им помогне:

- да се опознаят помежду си и да изградят доверителна, подкрепяща и сигурна груповата атмосфера, която насърчава екипното взаимодействие;
- да усвоят знания за различните форми и прояви на насилие;
- да развият умения за справяне в ситуации, свързани с агресия и конфликти;
- да изградят умения за безопасно и отговорно използване на интернет и за разпознаване на рискове в онлайн среда.

Роля на водещия

Сесиите е препоръчително да се водят от педагог, училищен психолог или педагогически съветник.

Водещият не просто организира дейностите, а активно следи динамиката в групата – нивото на ангажираност, взаимодействието между участниците и евентуални напрежения. Той има ролята на фасилитатор, който насърчава равнопоставеността и откритото споделяне, като подчертава, че всяко мнение има стойност.

Методи на работа

- **Мозъчна атака (асоциативен паяк)**
Използва се като колективен способ за генериране на идеи и стимулиране на творческото мислене.
- **Работа в малки групи (по казус или задача)**
Тази техника насърчава сътрудничеството, споделянето и активното участие. Работата в екип позволява на учениците да обменят опит и да търсят решения заедно.
- **Ролеви игри**
Метод, при който участниците влизат в различни роли, за да преживеят определени ситуации и да разберат по-добре гледната точка на другите. Ролевите игри подпомагат осъзнаването и преживяването на темите в защитена среда.

- **Групова дискусия**

Използва се след упражненията, за да се осмислят преживяванията и да се направят изводи. Водещият не оценява изказванията, а подпомага процеса на споделяне и обобщава основните идеи, които се появяват.

Структура на сесиите

Работата в група е ефективен инструмент за ангажиране на участниците, за развитие на лична активност и за осмисляне на новите знания. За да бъде процесът пълноценен, се спазва последователна структура, която осигурява плавност и логика между отделните етапи:

1. Въведение

Тази част създава положителна атмосфера и усещане за сигурност. Участниците се представят, обменят очаквания или впечатления по темата. Прилага се кратко упражнение за разчупване на атмосферата и изграждане на доверие.

2. Основна част

Включва тематичните упражнения, игри и дискусии. Тук участниците активно се включват в дейности, които им позволяват да изследват темата чрез преживяване и споделяне. След всяка дейност се провежда кратко обсъждане, за да се извлекат изводи и връзки с реални житейски ситуации.

3. Заключение

Тази фаза обобщава преживяното и подпомага осъзнаването на наученото. Участниците споделят своите впечатления, нови идеи или намерения как ще приложат наученото.

Сесия 1: Опознаване и изграждане на доверие.

Цел:

Да се създадат условия за опознаване между участниците и за формиране на доверителна и подкрепяща груповата атмосфера, която подпомага екипното взаимодействие.

I. Въведение

В началото водещият се представя и запознава участниците с целите и основната идея на предстоящите занимания. Той обяснява колко дълго ще продължи всяка сесия, колко срещи ще се проведат и каква ще бъде тяхната последователност.

II. Правила за работа на групата

При провеждане на заниманията участниците ще имат възможност не само да се забавляват, но и да работят заедно по различни теми и задачи. За да може всеки да се чувства добре и сигурно в групата, е важно още в началото да се уточнят общи правила за работа и поведение.

Деца предлагат своите идеи, а водещият ги записва на постер или флипчарт, така че да бъдат видими за всички. Тези правила имат за цел да създадат атмосфера на уважение, доверие и равнопоставеност, в която всеки може спокойно да изразява мнение и да участва активно в заниманията.

III. Представяне и създаване на екип

- „Топката на въпросите“

Водещият предварително подготвя надуваема или мека топка, върху която са написани въпроси (например: „Какъв е любимият ти цвят?“, „Какво обичаш да правиш през уикенда?“, „Каква е мечтаната ти ваканция?“ и т.н.).

Участниците се подреждат в кръг и им се дава инструкция, че трябва да си хвърлят топката един на друг, като този който хване топката, трябва да отговори на въпроса, който се намира под десния му палец. След като отговори хвърля топката към друг участник.

- "Карта на общите точки"

Участниците се разделят на малки групи от 4 – 5 човека. Всяка група получава голям лист и маркери. Водещият обяснява, че всяка група трябва да начертае кръг в центъра на листа с надпис "Общото между нас". След което трябва да си поговорят и опознаят в малката група и да намерят 5-10 неща, които са общи за всички (например "всички

харесваме музика", "всички сме гледали същия филм", "всички обичаме пица"). Всяко общо нещо се записва около кръга. Всяка група представя накратко своята работа пред останалите.

Въпроси за дискусия:

1. Какво ви беше най-лесно и най-трудно да откриете?
2. Как се почувствахте, когато намерихте общи неща?
3. Защо е важно да търсим общото между хората?

- **„Изработване на групов герб“**

Учениците се разделят на четири малки групи, които получават постер, маркери, цветни листове, списания, моливи, флумастери, ножици и лепило.

Задачата на всяка група е първо да обсъди от какво се интересуват нейните членове, какво обичат да правят и какво биха искали останалите да знаят за тях. На базата на това обсъждане участниците избират име и девиз на групата, а след това създават върху постера свой групов герб.

След приключване на работата всяка група представя своя герб пред останалите участници.

Дискусия след представянето:

1. Какво изобразява вашият герб?
2. Как взехте решение как да изглежда той?
3. Как избрахте име и девиз на групата?
4. Включиха ли се всички в процеса на вземане на решенията?
5. Какво искате да покажете на останалите чрез вашия герб?

IV. Заключение

Участниците споделят своите впечатления от заниманието – какво им е харесало, какво са научили и какво биха искали да има следващия път.

Сесия 2: Форми на насилие. Умения за справяне в случаи на агресия

Цел:

- Децата да усвоят знания за различните форми на насилие;
- Да изградят умения за справяне в ситуации, свързани с агресия.

I. Въведение

В началото на заниманието Водещият насочва вниманието на участниците към техните настроения и очаквания. Той ги кани да споделят как се чувстват, дали има нещо, което биха искали да разкажат на групата, както и какво очакват да се случи по време на срещата. Тази кратка размяна на мисли и емоции помага за създаване на доверие и положителна атмосфера в началото на заниманието.

II. Упражнение за въвеждане в темата:

- „Стена“

I част на упражнението:

Децата се групират по двойки. Първото от всяка двойка слага ръце пред себе си, като създава „стена“ – разперва длани. Задачата на другото дете е да намери начин да премине през нея. Разполагат с минута да направят това. После се разменят.

Накрая участниците споделят в голямата група дали и как са постигнали резултат.

** Вероятно ще се окаже, че повечето деца са се опитвали да решат проблема първо с физическа сила. Водещият обобщава, че физическата сила не е най-доброто и успешно решение и е добре да се търсят други алтернативи.*

II част на упражнението:

Водещият поставя нова задача на двойките: „Опитайте се заедно да намерите начин, при който „стената“ да се превърне в „мост.“

Двойките обсъждат и демонстрират как могат да заедно да се справят със задачата (например, да отпуснат ръцете си и да ги използват, за да се хванат или да направят символичен „мост“ с ръцете си).

Въпроси за дискусия:

1. Как се чувствате когато бяхте в ролята на „стена“, а когато трябваше да преминете стената?
2. Какво се промени, когато трябваше да направите заедно мост?

III. Упражнения:

- „Асоциативен паяк“

Водещият насърчава участниците да споделят всички свои асоциации, свързани с думата „насилие“. Той записва предложенията върху постер, оформяйки асоциативен паяк. При необходимост може да добави и допълнителни примери. Накрая групира споделените идеи според основните видове насилие: физическо, психическо, сексуално и пренебрегване.

- **Казуси със ситуации на насилие**

Водещият разделя участниците на четири групи на принципа “първи – втори – трети – четвърти”. Всяка група получава лист с казус (Приложение 1) и задачата си. Описанани са следните ситуации:

Казус 1

Лора е нова ученичка в училище и се опитва да се сприятели със съучениците си. В началото изглежда, че всичко е наред, но след няколко дни тя започва да забелязва, че съучениците ѝ я игнорират. Лора започва да чува обидни коментари от някои от тях по повод начина, по който се облича и говори. Също така момичето получава и обидни съобщения в социалните мрежи. Лора се затваря в себе си и всеки ден търси причини, за да не ходи на училище.

Въпроси:

- Какви видове насилие откривате в този казус?
- Как се чувства Лора в тази ситуация?
- Какво може да предприеме Лора ?

Казус 2

По време на училищен мач по баскетбол двама ученици, Петър и Георги, започват да се държат агресивно. Георги извършва нарушение срещу Петър, а той го нарича с обидни думи и го бутва в резултат на гнева си. В следващите минути те започват да се избутват и дори да се удрят, като ситуацията излиза от контрол. Съучениците им започват да скандират снимат с телефоните си.

Въпроси:

- Какви видове насилие откривате в този казус?
- Как се чувстват Петър и Георги в тази ситуация?
- Как е можело да се предотврати насилието?
- Как трябва да постъпят в такава ситуация съучениците им?

Казус 3

Мария и Ваня са съученички, но много често са на различно мнение и спорят. Един ден Мария се ядосва на Ваня отива при други техни съученици и започва да разпространява неверни твърдения, които целят да унижат Ваня. Момичетата от класа спират да общуват с Ваня и започват да изолират. Ваня разбира за постъпката на Мария, отива в класната стая взема раницата и я хвърля през прозореца. Започва скандал, в който Ваня удря Мария.

Въпроси:

- Какви видове насилие са представени в този казус?
- Какво води ситуацията да ескалира?
- Какво можеше да направи всяко момиче, за да предотврати конфликта?

Казус 4

Алекс е на 14 години, ученик в осми клас. Той е тих, затворен и няма приятели в класа. Съучениците му забелязват, че идва на училище не изкъпан със стари и захабени дрехи и няма пари за закуска. Много често те му се подиграват за външния вид.

Въпроси за дискусия:

- Какви видове насилие са представени в този казус?
- Как се чувства Алекс?
- Как може да се помогне на Алекс?

Следва дискусия в голямата група.

- **Училищен клуб „Силни без насилие“ – дейности**

Водещият запознава учениците с работата на клуба в училище и възможностите за търсене на помощ и подкрепа.

IV. Заключение

Участниците споделят своите впечатления от заниманието – какво им е харесало, какво са научили и какво биха искали да има следващия път.

Казус 1

Лора е нова ученичка в училище и се опитва да се сприятели със съучениците си. В началото изглежда, че всичко е наред, но след няколко дни тя започва да забелязва, че съучениците ѝ я игнорират. Лора започва да чува обидни коментари от някои от тях по повод начина, по който се облича и говори. Също така момичето получава и обидни съобщения в социалните мрежи. Лора се затваря в себе си и всеки ден търси причини, за да не ходи на училище.

Въпроси:

- Какви видове насилие откривате в този казус?
 - Как се чувства Лора в тази ситуация?
 - Какво може да предприеме Лора ?
-

Казус 2

По време на училищен мач по баскетбол двама ученици, Петър и Георги, започват да се държат агресивно. Георги извършва нарушение срещу Петър, а той го нарича с обидни думи и го бутва в резултат на гнева си. В следващите минути те започват да се избутват и дори да се удрят, като ситуацията излиза от контрол. Съучениците им започват да скандират снимат с телефоните си.

Въпроси:

- Какви видове насилие откривате в този казус?
- Как се чувстват Петър и Георги в тази ситуация?
- Как е можело да се предотврати насилието?
- Как трябва да постъпят в такава ситуация съучениците им?

Казус 3

Мария и Ваня са съученички, но много често са на различно мнение и спорят. Един ден Мария се ядосва на Ваня отива при други техни съученици и започва да разпространява неверни твърдения, които целят да унижат Ваня. Момичетата от класа спират да общуват с Ваня и започват да изолират. Ваня разбира за постъпката на Мария, отива в класната стая взема раницата и я хвърля през прозореца. Започва скандал, в който Ваня удря Мария.

Въпроси:

- Какви видове насилие са представени в този казус?
 - Какво води ситуацията да ескалира?
 - Какво можеше да направи всяко момиче, за да предотврати конфликта?
-

Казус 4

Алекс е на 14 години, ученик в осми клас. Той е тих, затворен и няма приятели в класа. Съучениците му забелязват, че идва на училище не изкъпан със стари и захабени дрехи и няма пари за закуска. Много често те му се подиграват за външния вид.

Въпроси за дискусия:

- Какви видове насилие са представени в този казус?
- Как се чувства Алекс?
- Как може да се помогне на Алекс?

Цел:

Да развият умения за безопасно използване на интернет и разпознаване на потенциални опасности в онлайн среда.

I. Въведение

В началото на заниманието Водещият насочва вниманието на участниците към техните настроения и очаквания. Той ги кани да споделят как се чувстват, дали има нещо, което биха искали да разкажат на групата, както и какво очакват да се случи по време на срещата. Тази кратка размяна на мисли и емоции помага за създаване на доверие и положителна атмосфера в началото на заниманието.

II. Упражнение за въвеждане в темата:

„Минно поле“

Участниците се разделят по двойки. Единият има превръзка на очите и трябва да премине през „минно поле“ (разпръснати предмети по пода), без да ги настъпи. Партньорът го напътства само с думи отстрани. След това ролите се разменят.

Дискусия:

1. Как се чувстваше, докато насочваше партньора си през „минното поле“?
2. Как се чувстваше, когато трябваше да се довериш и да бъдеш воден без да виждаш?
3. Какво помогна или затрудни доверието помежду ви?

III. Упражнения:

- “Асоциативен паяк”

Водещият последователно дава думата на всеки участник, който споделя своя асоциация с думата „кибертормоз“. Отговорите се записват върху постер под формата на **асоциативен паяк**. В края водещият обобщава споделеното и представя определение на понятието.

Обобщение: Кибертормозът е когато някой използва интернет, социални мрежи, чатове или игри, за да нарани, обиди или унижи друг човек. Това може да стане чрез обидни съобщения, разпространяване на слухове или лична информация, подигравки, заплахи или изключване от онлайн групи. Целта обикновено е да се засегне другият – емоционално или социално.

- **„Сляпо доверие“**

Водещият обяснява на групата, че упражнението ще се проведе в пълно мълчание и със затворени очи (може и с превръзки, ако така участниците ще се чувстват по-комфортно). Целта е участниците да се съсредоточат върху своите усещания и мисли. По сигнал всички затварят очи. Водещият говори спокойно и с паузи между указанията: „Стани“; „Седни“; „Отново стани“; „Направи крачка напред“ и др.

След като групата изпълни тези кратки инструкции, водещият добавя ново условие с по-мек, внушаващ тон: „Сега си представете, че някой се приближава, хваща ви за ръката и ви води нанякъде. Не знаете кой е къде отивате. Бихте ли тръгнали с него?.“

След около минута водещият кани участниците да отворят очи. Следва **дискусия**, в която всеки, който желае, може да сподели:

- Какво е почувствал в ситуацията?
- Какво се е променило усещането от мисълта, че човекът е само онлайн познат?
- Как разбираме кога можем да се доверим – и кога е по-безопасно да се отдръпнем?
- **„Подкрепа за приятел в нужда“**

Водещият разпределя участниците в четири групи. Всяка група получава предварително разпечатан конкретен казус (Приложение 1) и задачата да отговорят на посочените въпроси.

Казус 1

В последните седмици забелязваш, че твоят съученик и приятел Мартин прекарва много време в социалните мрежи. Споделя клипове, в които той участва в различни предизвикателства, а някои от тях изглеждат доста опасни. Вчера ти показва видео, в което трябва да излезе посред нощ и да направи нещо „лудо“, за да събере повече последователи. Мартин се хвали, че ако събере достатъчно лайкове, ще стане „известен“.

Тази вечер той ти пише, че е решил да го направи и те кани да дойдеш с него и да снимаш видеото. Ти се колебаеш — от една страна, не искаш да го предадеш или да изглеждаш страхливец, но от друга, усещаш, че това може да завърши зле...

Отговорете на въпросите:

1. Какво мислиш за решението на Мартин?
2. Какви могат да бъдат последствията от действията му?
3. Как би могъл/а да му помогнеш да се откаже от идеята?
4. Ако не го подкрепиш, как това може да се отрази на приятелството ви?

Казус 2

В последните дни забелязваш, че в училищната чат група се споделят подигравателни мемета и коментари за едно момиче от вашето училище – Петя. Публикациите идват от профил, който изглежда фалшив.

По-късно твоята приятелка Милена ти признава, че именно тя стои зад този профил. Обяснява, че Петя ѝ е „разбила сърцето“, защото започнала да излиза с момче, което Милена харесвала. Милена казва, че просто иска „да ѝ даде урок“ и не смята, че прави нещо лошо, защото „всички си заслужават това, което им се случва“.

На следващия ден разбираш, че Петя не идва на училище, защото се чувства унижена и не иска да вижда никого.

Отговорете на въпросите:

1. Какви мисли и чувства предизвиква у вас тази случка?
2. Как оценявате поведението на Милена и какво може да я е накарало да постъпи така?
3. Как според вас се чувства Петя и какви могат да бъдат последствията за двете момичета?
4. Какво можем да направим, за да предотвратим подобни ситуации в бъдеще?

Казус 3

Твоят приятел Алекс ти споделя, че е коментирал снимка на Габриела в Instagram. Нейният приятел е видял коментара, помислил е, че Алекс се опитва да я сваля, и започва да му изпраща заплашителни съобщения с обиди и намеци за физическа саморазправа. Алекс е уплашен, тревожи се за безопасността си и не знае как да реагира. Чувства се раздвоен между това да се защити и страхът, че ще се „замеси“ в конфликт.

Отговорете на въпросите:

1. Какво трябва да направи Алекс?
2. Къде може да потърси помощ в такава ситуация Алекс?
3. Как можете да подкрепите Алекс като приятел?
4. Какво може да се случи с Алекс и с момчето, което го заплашва?

Казус 4:

Анна е на 15 години и се запознава онлайн с момче на име Виктор. Те започват да си пишат всеки ден, Анна усеща, че може да му се довери, и споделя лични неща. След време Виктор ѝ казва, че я харесва много и че ако му изпрати интимна снимка, това ще докаже чувствата ѝ. Момичето се колебае, но след като Виктор я убеждава, че това е нормално и ще остане само между тях, тя му изпраща снимка. Скоро след това Виктор започва да иска още снимки и видеа, заплашвайки я, че ако не му ги даде, ще разпространи първата снимка в социалните мрежи и сред съучениците ѝ. Анна се чувства ужасена и безпомощна. Тя се страхува да каже на родителите си, защото се срамува и се притеснява, че ще я обвинят. Започва да се изолира от приятелите си, тревожи се постоянно и дори не иска да ходи на училище.

Отговорете на въпросите:

1. Подкрепяте ли постъпката на Анна? Защо?
2. Какви са рисковете при изпращане на лични снимки в интернет?
3. Какво може да направи Анна, за да спре изнудването? Към кого може да се обърне за помощ?
4. Какви са възможните последици за Виктор, ако разпространи снимките?
5. Какво могат да направят приятелите на Анна, ако разберат за случилото се?

След приключване на работа в малките групи следва споделяне на работата в малките групи и дискусия в голямата група.

- **Безопасно сърфиране в Интернет**

Участниците работят в малки групи и съставят „Пътеводител за безопасно поведение в онлайн пространството“. Всеки екип трябва да измисли конкретни съвети и правила, които да помагат на учениците да използват интернет сигурно и отговорно. След това групите споделят своите идеи.

IV. Заключение

В края на заниманието участниците споделят своите впечатления за приключилата програма.

- **„Кутия на доброто“**

В кутия се поставят малки карти с имената на всички участници. Всеки участник бърка и взема една карта (не своята) и пише върху нея нещо положително – комплимент, пожелание или добра дума. След като всички попълнят посланията, картите се връщат на съответните хора. По този начин всеки получава „доза положителни мисли“ за спомен, което засилва приятелската атмосфера и взаимното уважение в групата.

Казус 1

В последните седмици забелязваш, че твоят съученик и приятел Мартин прекарва много време в социалните мрежи. Споделя клипове, в които той участва в различни предизвикателства, а някои от тях изглеждат доста опасни. Вчера ти показва видео, в което трябва да излезе посред нощ и да направи нещо „лудо“, за да събере повече последователи. Мартин се хвали, че ако събере достатъчно лайкове, ще стане „известен“.

Тази вечер той ти пише, че е решил да го направи и те кани да дойдеш с него и да снимаш видеото. Ти се колебаеш — от една страна, не искаш да го предадеш или да изглеждаш страхливец, но от друга, усещаш, че това може да завърши зле...

Отговорете на въпросите:

1. Какво мислиш за решението на Мартин?
 2. Какви могат да бъдат последствията от действията му?
 3. Как би могъл/а да му помогнеш да се откаже от идеята?
 4. Ако не го подкрепиш, как това може да се отрази на приятелството ви?
-

Казус 2

В последните дни забелязваш, че в училищната чат група се споделят подигравателни мемета и коментари за едно момиче от вашето училище – Петя. Публикациите идват от профил, който изглежда фалшив.

По-късно твоята приятелка Милена ти признава, че именно тя стои зад този профил. Обяснява, че Петя ѝ е „разбила сърцето“, защото започнала да излиза с момче, което Милена харесвала. Милена казва, че просто иска „да ѝ даде урок“ и не смята, че прави нещо лошо, защото „всички си заслужават това, което им се случва“.

На следващия ден разбираш, че Петя не идва на училище, защото се чувства унижена и не иска да вижда никого.

Отговорете на въпросите:

1. Какви мисли и чувства предизвиква у вас тази случка?
2. Как оценявате поведението на Милена и какво може да я е накарало да постъпи така?
3. Как според вас се чувства Петя и какви могат да бъдат последствията за двете момичета?
4. Какво можем да направим, за да предотвратим подобни ситуации в бъдеще?

Казус 3

Твоят приятел Алекс ти споделя, че е коментирал снимка на Габриела в Instagram. Нейният приятел е видял коментара, помислил е, че Алекс се опитва да я сваля, и започва да му изпраща заплашителни съобщения с обиди и намеци за физическа саморазправа. Алекс е уплашен, тревожи се за безопасността си и не знае как да реагира. Чувства се раздвоен между това да се защити и страхът, че ще се „замеси“ в конфликт.

Отговорете на въпросите:

1. Какво трябва да направи Алекс?
 2. Къде може да потърси помощ в такава ситуация Алекс?
 3. Как можете да подкрепите Алекс като приятел?
 4. Какво може да се случи с Алекс и с момчето, което го заплашва?
-

Казус 4:

Анна е на 15 години и се запознава онлайн с момче на име Виктор. Те започват да си пишат всеки ден, Анна усеща, че може да му се довери, и споделя лични неща. След време Виктор ѝ казва, че я харесва много и че ако му изпрати интимна снимка, това ще докаже чувствата ѝ. Момчето се колебае, но след като Виктор я убеждава, че това е нормално и ще остане само между тях, тя му изпраща снимка. Скоро след това Виктор започва да иска още снимки и видеа, заплашвайки я, че ако не му ги даде, ще разпространи първата снимка в социалните мрежи и сред съучениците ѝ. Анна се чувства ужасена и безпомощна. Тя се страхува да каже на родителите си, защото се срамува и се притеснява, че ще я обвинят. Започва да се изолира от приятелите си, тревожи се постоянно и дори не иска да ходи на училище.

Отговорете на въпросите:

1. Подкрепяте ли постъпката на Анна? Защо?
2. Какви са рисковете при изпращане на лични снимки в интернет?
3. Какво може да направи Анна, за да спре изнудването? Към кого може да се обърне за помощ?
4. Какви са възможните последици за Виктор, ако разпространи снимките?
5. Какво могат да направят приятелите на Анна, ако разберат за случилото се?

Методология за провеждане на семинар за младежки лидери

Целева група

Методологията е предназначена за специалисти, които работят с ученици.

Основна цел

Семинарът има за цел да подпомогне развитието на училищните лидери, като ги подготви:

- да работят ефективно и сътрудничество;
- да разпознават различните форми на насилие и прояви на агресия;
- да разпознават опасностите за младите хора в онлайн средата;
- да споделят опит и да насочват връстниците си при усвояване на знания и умения свързани с предотвратяване на ситуации с насилие.

Водещи

Ролята на Водещите е не само да представят съдържанието, но и наблюдават и контролират груповия процес. Водещите създават атмосфера на доверие, взаимно уважение и откритост.

Методи на работа

Семинарът се основава на активни, интерактивни и преживелищни методи, които насърчават участието.

- **Асоциативен паяк** – техника за събиране на идеи и стимулиране на творческото мислене.
- **Работа в малки групи** – участниците се разделят, за да работят върху конкретни ситуации или задачи. Тази форма насърчава сътрудничеството, обмена на мнения и измисляне на нови решения.
- **Групова дискусия** – използва се след упражненията. Водещият насърчава споделянето, без да оценява мненията, и обобщава изводите на групата.

Структура на семинара

1. Начало на семинара – „Разчупване на леда“

Целта е да се създаде спокойна и приятелска атмосфера, в която участниците се опознават, споделят очакванията си и съвместно изработват правила за работа.

2. Основна част – четири тематични модула

Всеки модул е посветен на отделна тема и включва упражнения, ролеви игри и дискусии. Участниците изследват темите чрез лично преживяване и активно участие. След всяка дейност се провежда структурирана обратна връзка, при която се анализира наученото и се правят връзки с реални житейски ситуации.

3. Заключителна част – обобщение и обратна връзка

Участниците споделят впечатления, какво са научили и как ще приложат новите знания. Водещият обобщава основните акценти, благодари за участието и връчва сертификати за преминато обучение.

Организация на обучението

Разположение:

По време на занятията участниците и водещият седят в кръг. Тази подредба насърчава равнопоставеността и активното участие на всички. Ако дадена дейност изисква различна конфигурация, подредбата може да се промени.

Необходими материали:

Флипчарт, постери, маркери, бели и цветни листове, химикали, хартиено тиксо, топка, непрозрачна превръзка за очи, лаптоп, мултимедия и други материали според конкретните упражнения.

Начало на семинара – „Разчупване на леда“- запознаване и създаване на позитивна атмосфера

- **Запознаване на участниците**

Участниците са седнали в кръг. Всеки по ред споделя информация за себе си, като ползва предварително зададен модел - Казвам се..., Най-много ме вдъхновява..., Любимото ми занимание е....., Когато срещам трудност, аз..., Най-ценното качество за мен е...

- **Какво очаквам от обучението?**

Всеки участник получава малко лепящо листче, на което да напише своя отговор на въпроса: „Какво очаквам от обучението?“ След това листчетата се залепват върху общ постер. Водещият прочита написаното на глас и обобщава очакванията на групата за предстоящото обучение.

- **Създаване на Правила за групова работа**

В началото на семинара водещият запознава участниците, че целта на обучението е да се работи ефективно и да бъде приятно за всички. За да се осигури комфортна и продуктивна атмосфера, групата съвместно определя общи правила за работа, които ще се спазват през целия период на обучението.

Участниците предлагат свои идеи за правилата на групата, като споделят какво считат за важно, за да се чувства всеки добре и да се работи спокойно и с уважение. Всички предложения се записват на постер, така че да бъдат видими за всички.

- **„Запознай се с приятел“**

Всеки участник получава формуляр с 12 въпроса. Задачата е да всеки се разхожда из залата, да задава въпросите на другите и да записва имената на хората, които отговарят положително. Едно и също име може да се използва само веднъж. Играта приключва, когато формулярът е попълнен или се достигне определен брой победители. Активността подпомага запознаването, създава приятелска атмосфера и стимулира комуникацията между участниците.

Кой обича сладолед?	Кой има домашен любимец?	Кой може да свири на музикален инструмент или да пее?
Кой тренира спорт или се занимава редовно с физическа активност?	Кой обича да гледа сериали?	Кой играе компютърни игри?

Кой рисува добре?	Кой обича математика?	Кой предпочита зимата?
Кой слуша музика всеки ден?	Кой предпочита да ходи пеша?	Кой може да приготвя пица?

Какво е да си лидер?

- **Игра: „Лабиринт на доверието“**

Участниците се разпределят по двойки. На постер е нарисуван лабиринт, през който екипите трябва да придвижат определен предмет от началото до края, без да докосват границите на лабиринта. Един от членовете на екипа е със завързани очи и движи предмета, докато другият дава вербални инструкции как да се придвижва. Всеки екип може да даде максимум 15 инструкции. Ако предметът докосне границите, друг екип поема играта. Играта приключва, когато предметът достигне изхода .

Въпроси за обсъждане след играта:

1. Какви емоции изпитвахте по време на играта?
2. Доверявахте ли се на партньора си? Кои фактори помогнаха или попречиха на доверието?
3. Ако играта се повтори, каква стратегия бихте избрали, за да се справите по-добре?

- **Какво е да си лидер?**

Участниците се разпределят в 4 групи. Всяка група обсъжда и записва върху постер отговорите си на следните въпроси:

1. *Какво означава според вас да бъдеш лидер?*
2. *Кои качества и умения са необходими за да бъдеш лидер?*

След като участниците в малките групи отговорят на въпросите те избират говорител, който представя резултатите пред всички.

Обобщение:

Младежкият лидер вдъхновява и подкрепя свои връстници, като ги насърчава да придобиват нови знания и умения. Той използва собствения си опит, за да насочва, съветва и помага на тези, които се нуждаят от подкрепа.

Примерни умения и качества на лидера:

Умее добре да комуникира с връстници и възрастни, готов е да споделя опита си, проявява толерантност и уважение към различията, тактичен и дискретен, организиран, гъвкав и адаптивен към променящи се ситуации.

Форми на насилие. Умения за справяне в случаи на агресия

„Стена“

I част на упражнението:

Деца се групират по двойки. Първото от всяка двойка слага ръце пред себе си, като създава „стена“ – разперва длани. Задачата на другото дете е да намери начин да премине през нея. Разполагат с минута да направят това. После се разменят.

Накрая участниците споделят в голямата група дали и как са постигнали резултат.

* Вероятно ще се окаже, че повечето деца са се опитвали да решат проблема първо с физическа сила. Водещият обобщава, че физическата сила не е най-доброто и успешно решение и е добре да се търсят други алтернативи.

II част на упражнението:

Водещият поставя нова задача на двойките: „Опитайте се заедно да намерите начин, при който „стената“ да се превърне в „мост.“

Двойките обсъждат и демонстрират как могат да заедно да се справят със задачата (например, да отпуснат ръцете си и да ги използват, за да се хванат или да направят символичен „мост“ с ръцете си).

Въпроси за дискусия:

1. Как се чувствахте когато бяхте в ролята на „стена“, а когато трябваше да преминете стената?
2. Какво се промени, когато трябваше да направите заедно мост?

- **“Асоциативен паяк”**

Водещият насърчава участниците да споделят всички свои асоциации, свързани с думата „насилие“. Той записва предложенията върху постер, оформяйки асоциативен паяк. При необходимост може да добави и допълнителни примери. Накрая групира споделените идеи според основните видове насилие: физическо, психическо, сексуално и пренебрегване.

- **Казуси със ситуации на насилие**

Водещият разделя участниците на четири групи на принципа “първи – втори – трети - четвърти”. Всяка група получава лист с казус (Приложение 2) и задачата си. Описанани са следните ситуации:

Казус 1

Лора е нова ученичка в училище и се опитва да се сприятели със съучениците си. В началото изглежда, че всичко е наред, но след няколко дни тя започва да забелязва, че съучениците ѝ я игнорират. Лора започва да чува обидни коментари от някои от тях по повод начина, по който се облича и говори. Също така момичето получава и обидни съобщения в социалните мрежи. Лора се затваря в себе си и всеки ден търси причини, за да не ходи на училище.

Въпроси:

- Какви видове насилие откривате в този казус?
- Как се чувства Лора в тази ситуация?
- Какво може да предприеме Лора ?

Казус 2

По време на училищен мач по баскетбол двама ученици, Петър и Георги, започват да се държат агресивно. Георги извършва нарушение срещу Петър, а той го нарича с обидни думи и го бутва в резултат на гнева си. В следващите минути те започват да се избутват и дори да се удрят, като ситуацията излиза от контрол. Съучениците им започват да скандират снимат с телефоните си.

Въпроси:

- Какви видове насилие откривате в този казус?
- Как се чувстват Петър и Георги в тази ситуация?
- Как е можело да се предотврати насилието?
- Как трябва да постъпят в такава ситуация съучениците им?

Казус 3

Мария и Ваня са съученички, но много често са на различно мнение и спорят. Един ден Мария се ядосва на Ваня отива при други техни съученици и започва да разпространява неверни твърдения, които целят да унижат Ваня. Момичетата от класа спират да общуват с Ваня и започват да изолират. Ваня разбира за постъпката на Мария, отива в класната стая взема раницата и я хвърля през прозореца. Започва скандал, в който Ваня удря Мария.

Въпроси:

- Какви видове насилие са представени в този казус?
- Какво води ситуацията да ескалира?
- Какво можеше да направи всяко момиче, за да предотврати конфликта?

Казус 4

Алекс е на 14 години, ученик в осми клас. Той е тих, затворен и няма приятели в класа. Съучениците му забелязват, че идва на училище не изкъпан със стари и захабени дрехи и няма пари за закуска. Много често те му се подиграват за външния вид.

Въпроси:

- Какви видове насилие са представени в този казус?
- Как се чувства Алекс?
- Как може да се помогне на Алекс?

Следва дискусия в голямата група.

Кибертормоз и безопасен интернет

- **„Сляпо доверие“**

Водещият обяснява на групата, че упражнението ще се проведе в пълно мълчание и със затворени очи (може и с превръзки, ако така участниците ще се чувстват по-комфортно). Целта е участниците да се съсредоточат върху своите усещания и мисли. По сигнал всички затварят очи. Водещият говори спокойно и с паузи между указанията: „Стани“; „Седни“; „Отново стани“; „Направи крачка напред“ и др.

След като групата изпълни тези кратки инструкции, водещият добавя ново условие с по-мек, внушаващ тон: „Сега си представете, че някой се приближава, хваща ви за ръката и ви води нанякъде. Не знаете кой е къде отивате. Бихте ли тръгнали с него?“.“

След около минута водещият кани участниците да отворят очи. Следва **дискусия**, в която всеки, който желае, може да сподели:

- Какво е почувствал в ситуацията?
- Какво се е променило усещането от мисълта, че човекът е само онлайн познат?
- Как разбираме кога можем да се доверим – и кога е по-безопасно да се отдръпнем?
- **„Подкрепа за приятел в нужда“**

Водещият разпределя участниците в четири групи. Всяка група получава предварително разпечатан конкретен казус (Приложение 1) и задачата да отговорят на посочените въпроси.

Казус 1

В последните седмици забелязваш, че твоят съученик и приятел Мартин прекарва много време в социалните мрежи. Споделя клипове, в които той участва в различни предизвикателства, а някои от тях изглеждат доста опасни. Вчера ти показва видео, в което трябва да излезе посред нощ и да направи нещо „лудо“, за да събере повече последователи. Мартин се хвали, че ако събере достатъчно лайкове, ще стане „известен“.

Тази вечер той ти пише, че е решил да го направи и те кани да дойдеш с него и да снимаш видеото. Ти се колебаеш — от една страна, не искаш да го предадеш или да изглеждаш страхливец, но от друга, усещаш, че това може да завърши зле...

Отговорете на въпросите:

1. Какво мислиш за решението на Мартин?
2. Какви могат да бъдат последствията от действията му?
3. Как би могъл/а да му помогнеш да се откаже от идеята?
4. Ако не го подкрепиш, как това може да се отрази на приятелството ви?

Казус 2

В последните дни забелязваш, че в училищната чат група се споделят подигравателни мемета и коментари за едно момиче от вашето училище – Петя. Публикациите идват от профил, който изглежда фалшив.

По-късно твоята приятелка Милена ти признава, че именно тя стои зад този профил. Обяснява, че Петя ѝ е „разбила сърцето“, защото започнала да излиза с момче, което Милена харесвала. Милена казва, че просто иска „да ѝ даде урок“ и не смята, че прави нещо лошо, защото „всички си заслужават това, което им се случва“.

На следващия ден разбираш, че Петя не идва на училище, защото се чувства унижена и не иска да вижда никого.

Отговорете на въпросите:

1. Какви мисли и чувства предизвиква у вас тази случка?
2. Как оценявате поведението на Милена и какво може да я е накарало да постъпи така?

3. Как според вас се чувства Петя и какви могат да бъдат последствията за двете момичета?
4. Какво можем да направим, за да предотвратим подобни ситуации в бъдеще?

Казус 3

Твоят приятел Алекс ти споделя, че е коментирал снимка на Габриела в Instagram. Нейният приятел е видял коментара, помислил е, че Алекс се опитва да я сваля, и започва да му изпраща заплашителни съобщения с обиди и намеци за физическа саморазправа. Алекс е уплашен, тревожи се за безопасността си и не знае как да реагира. Чувства се раздвоен между това да се защити и страхът, че ще се „замеси“ в конфликт.

Отговорете на въпросите:

1. Какво трябва да направи Алекс?
2. Къде може да потърси помощ в такава ситуация Алекс?
3. Как можете да подкрепите Алекс като приятел?
4. Какво може да се случи с Алекс и с момчето, което го заплашва?

Казус 4:

Анна е на 15 години и се запознава онлайн с момче на име Виктор. Те започват да си пишат всеки ден, Анна усеща, че може да му се довери, и споделя лични неща. След време Виктор ѝ казва, че я харесва много и че ако му изпрати интимна снимка, това ще докаже чувствата ѝ. Момчето се колебае, но след като Виктор я убеждава, че това е нормално и ще остане само между тях, тя му изпраща снимка. Скоро след това Виктор започва да иска още снимки и видеа, заплашвайки я, че ако не му ги даде, ще разпространи първата снимка в социалните мрежи и сред съучениците ѝ. Анна се чувства ужасена и безпомощна. Тя се страхува да каже на родителите си, защото се срамува и се притеснява, че ще я обвинят. Започва да се изолира от приятелите си, тревожи се постоянно и дори не иска да ходи на училище.

Отговорете на въпросите:

1. Подкрепяте ли постъпката на Анна? Защо?
2. Какви са рисковете при изпращане на лични снимки в интернет?
3. Какво може да направи Анна, за да спре изнудването? Към кого може да се обърне за помощ?
4. Какви са възможните последици за Виктор, ако разпространи снимките?
5. Какво могат да направят приятелите на Анна, ако разберат за случилото се?

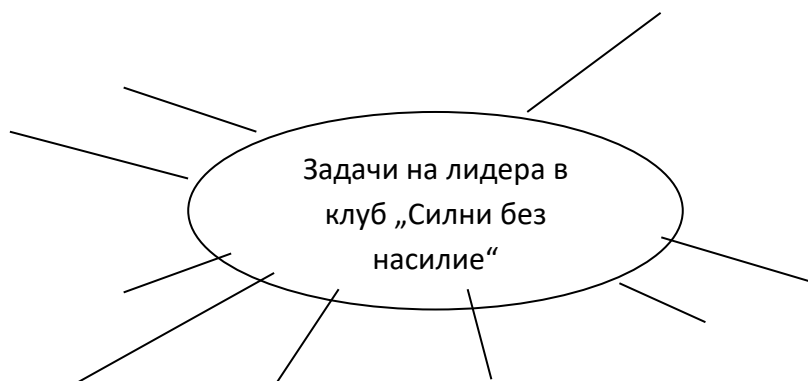
След приключване на работа в малките групи следва споделяне на работата в малките групи и дискусия в голямата група.

- **Безопасно сърфиране в Интернет**

Участниците работят в малки групи и съставят „Пътеводител за безопасно поведение в онлайн пространството“. Всеки екип трябва да измисли конкретни съвети и правила, които да помагат на учениците да използват интернет сигурно и отговорно. След това групите споделят своите идеи.

Задачи на лидера в Училищен клуб „Силни без насилие“

- **“Асоциативен паяк”**

Всеки участник споделя своето виждане за ролята и задачите на лидера в клуб „Силни без насилие“. Водещият записва предложенията на постер, при необходимост ги допълва и накрая прави обобщение.

„Инициатива в училище“

Участниците се разделят на два екипа. Задачата им е да разработят идея за инициатива, насочена към превенция на насилие в училището.

Инструкции за екипите:

1. Обсъдете в групата и съберете възможно най-много идеи за училищна инициатива, без да ги оценявате.
2. Прегледайте всички предложения и чрез обсъждане изберете идеята, която смятате, че ще вдъхнови най-много съученици.
3. Създайте план за провеждане на училищна инициатива, като обмислите:
 - Какво ще ви бъде необходимо (материали, техническа подкрепа, помощ от други хора, място, финанси и др.)?
 - По какъв начин ще информирате съучениците за инициативата?
 - Как ще мотивирате и привлечете съучениците си да се включат активно?

След приключване на работа в групите следва споделяне и дискусия.

Лидера в Училищния клуб „Силни без насилие“:

1. Популяризира ролята и дейността на училищния клуб сред своите съученици и насърчава тяхното участие;
2. Умее да разпознава различните форми и прояви на насилие в училищната среда и своевременно сигнализира при необходимост;
3. Предоставя подкрепа на връстници, като ги изслушва, проявява разбиране и ги мотивира да потърсят помощ от възрастен или специалист;
4. Включва се активно в подготовката и реализирането на обучения, кампании и инициативи, насочени към превенция на насилието над деца.

Обобщение и обратна връзка

Всички са в кръг. Водещият споделя с едно изречение своите усещания за приключилото обучение. Дава думата на децата да изкажат впечатления и да зададат въпроси.

- Сертификат за участие

Кой обича сладолед?	Кой има домашен любимец?	Кой може да свири на музикален инструмент или да пее?
Кой тренира спорт или се занимава редовно с физическа активност?	Кой обича да гледа сериали?	Кой играе компютърни игри?
Кой рисува добре?	Кой обича математика?	Кой предпочита зимата?
Кой слуша музика всеки ден?	Кой предпочита да ходи пеша?	Кой може да приготвя пица?

Казус 1

Лора е нова ученичка в училище и се опитва да се сприятели със съучениците си. В началото изглежда, че всичко е наред, но след няколко дни тя започва да забелязва, че съучениците ѝ я игнорират. Лора започва да чува обидни коментари от някои от тях по повод начина, по който се облича и говори. Също така момичето получава и обидни съобщения в социалните мрежи. Лора се затваря в себе си и всеки ден търси причини, за да не ходи на училище.

Въпроси:

- Какви видове насилие откривате в този казус?
 - Как се чувства Лора в тази ситуация?
 - Какво може да предприеме Лора ?
-

Казус 2

По време на училищен мач по баскетбол двама ученици, Петър и Георги, започват да се държат агресивно. Георги извършва нарушение срещу Петър, а той го нарича с обидни думи и го бутва в резултат на гнева си. В следващите минути те започват да се избутват и дори да се удрят, като ситуацията излиза от контрол. Съучениците им започват да скандират снимат с телефоните си.

Въпроси:

- Какви видове насилие откривате в този казус?
- Как се чувстват Петър и Георги в тази ситуация?
- Как е можело да се предотврати насилието?
- Как трябва да постъпят в такава ситуация съучениците им?

Казус 3

Мария и Ваня са съученички, но много често са на различно мнение и спорят. Един ден Мария се ядосва на Ваня отива при други техни съученици и започва да разпространява неверни твърдения, които целят да унижат Ваня. Момичетата от класа спират да общуват с Ваня и започват да изолират. Ваня разбира за постъпката на Мария, отива в класната стая взема раницата и я хвърля през прозореца. Започва скандал, в който Ваня удря Мария.

Въпроси:

- Какви видове насилие са представени в този казус?
 - Какво води ситуацията да ескалира?
 - Какво можеше да направи всяко момиче, за да предотврати конфликта?
-

Казус 4

Алекс е на 14 години, ученик в осми клас. Той е тих, затворен и няма приятели в класа. Съучениците му забелязват, че идва на училище не изкъпан със стари и захабени дрехи и няма пари за закуска. Много често те му се подиграват за външния вид.

Въпроси:

- 1.Какви видове насилие са представени в този казус?
2. Как се чувства Алекс?
- 3.Как може да се помогне на Алекс?

Казус 1

В последните седмици забелязваш, че твоят съученик и приятел Мартин прекарва много време в социалните мрежи. Споделя клипове, в които той участва в различни предизвикателства, а някои от тях изглеждат доста опасни. Вчера ти показва видео, в което трябва да излезе посред нощ и да направи нещо „лудо“, за да събере повече последователи. Мартин се хвали, че ако събере достатъчно лайкове, ще стане „известен“.

Тази вечер той ти пише, че е решил да го направи и те кани да дойдеш с него и да снимаш видеото. Ти се колебаеш — от една страна, не искаш да го предадеш или да изглеждаш страхливец, но от друга, усещаш, че това може да завърши зле...

Отговорете на въпросите:

1. Какво мислиш за решението на Мартин?
 2. Какви могат да бъдат последствията от действията му?
 3. Как би могъл/а да му помогнеш да се откаже от идеята?
 4. Ако не го подкрепиш, как това може да се отрази на приятелството ви?
-

Казус 2

В последните дни забелязваш, че в училищната чат група се споделят подигравателни мемета и коментари за едно момиче от вашето училище – Петя. Публикациите идват от профил, който изглежда фалшив.

По-късно твоята приятелка Милена ти признава, че именно тя стои зад този профил. Обяснява, че Петя ѝ е „разбила сърцето“, защото започнала да излиза с момче, което Милена харесвала. Милена казва, че просто иска „да ѝ даде урок“ и не смята, че прави нещо лошо, защото „всички си заслужават това, което им се случва“.

На следващия ден разбираш, че Петя не идва на училище, защото се чувства унижена и не иска да вижда никого.

Отговорете на въпросите:

1. Какви мисли и чувства предизвиква у вас тази случка?
2. Как оценявате поведението на Милена и какво може да я е накарало да постъпи така?
3. Как според вас се чувства Петя и какви могат да бъдат последствията за двете момичета?
4. Какво можем да направим, за да предотвратим подобни ситуации в бъдеще?

Казус 3

Твоят приятел Алекс ти споделя, че е коментирал снимка на Габриела в Instagram. Нейният приятел е видял коментара, помислил е, че Алекс се опитва да я сваля, и започва да му изпраща заплашителни съобщения с обиди и намеци за физическа саморазправа. Алекс е уплашен, тревожи се за безопасността си и не знае как да реагира. Чувства се раздвоен между това да се защити и страхът, че ще се „замеси“ в конфликт.

Отговорете на въпросите:

1. Какво трябва да направи Алекс?
 2. Къде може да потърси помощ в такава ситуация Алекс?
 3. Как можете да подкрепите Алекс като приятел?
 4. Какво може да се случи с Алекс и с момчето, което го заплашва?
-

Казус 4:

Анна е на 15 години и се запознава онлайн с момче на име Виктор. Те започват да си пишат всеки ден, Анна усеща, че може да му се довери, и споделя лични неща. След време Виктор ѝ казва, че я харесва много и че ако му изпрати интимна снимка, това ще докаже чувствата ѝ. Момичето се колебае, но след като Виктор я убеждава, че това е нормално и ще остане само между тях, тя му изпраща снимка. Скоро след това Виктор започва да иска още снимки и видеа, заплашвайки я, че ако не му ги даде, ще разпространи първата снимка в социалните мрежи и сред съучениците ѝ. Анна се чувства ужасена и безпомощна. Тя се страхува да каже на родителите си, защото се срамува и се притеснява, че ще я обвинят. Започва да се изолира от приятелите си, тревожи се постоянно и дори не иска да ходи на училище.

Отговорете на въпросите:

1. Подкрепяте ли постъпката на Анна? Защо?
2. Какви са рисковете при изпращане на лични снимки в интернет?
3. Какво може да направи Анна, за да спре изнудването? Към кого може да се обърне за помощ?
4. Какви са възможните последици за Виктор, ако разпространи снимките?
5. Какво могат да направят приятелите на Анна, ако разберат за случилото се?

„Инициатива в училище“

Разработете идея за инициатива, насочена към превенция на насилие в училището.

Инструкции за екипите:

1. Обсъдете в групата и съберете възможно най-много идеи за училищна инициатива, без да ги оценявате.
2. Прегледайте всички предложения и чрез обсъждане изберете идеята, която смятате, че ще вдъхнови най-много съученици.
3. Създайте план за провеждане на училищна инициатива, като обмислите:
 - Какво ще ви бъде необходимо (материали, техническа подкрепа, помощ от други хора, място, финанси и др.)?
 - По какъв начин ще информирате съучениците за инициативата?
 - Как ще мотивирате и привлечете съучениците си да се включат активно?

УСПЕХ НА ИНИЦИАТИВАТА!

Насоки за организиране на училищни инициативи, подкрепа и стимулиране на детско участие.

Организирането на училищни инициативи с активното участие на учениците е важен начин за насърчаване на тяхното лидерство и ангажираност. Ето как може да се структурират тези инициативи, като се постави акцент на превенцията на насилието и активното участие на децата:

1. Запознаване с идеята и значението на инициативата

Започнете с организиране на групова среща на младежките лидери, в която да обясните какво представляват инициативите за превенция на насилие и защо е важно учениците да бъдат активно включени. Добре е да се обсъдят различните форми на насилие и как училищната общност може да се бори с тях.

2. Избиране на най-подходящата инициатива за вашето училище

Използвайте метода мозъчна атака, за да стимулирате креативността на младежките лидери. Нека те споделят колкото се може повече идеи за кампании и инициативи, свързани с превенция на насилието. След това обсъдете и изберете с консенсус най-добрата инициатива, която ще ангажира най-много съучениците.

3. Разпределение на отговорностите

Разделете учениците в малки екипи с различни задачи – например планиране на събития, събиране на ресурси и популяризиране на инициативата сред учениците и учителите. Това ще стимулира сътрудничеството и ще даде на всеки ученик шанс да се включи в процеса.

4. Планиране и логистика

Съставете заедно с младежките лидери подробен план на дейностите. Включете всички аспекти като място, време, необходими ресурси, нужда от материали, участници, подкрепа от други хора и т.н..

5. Популяризиране на инициативата

Насърчете участниците в клуб „Силни без насилие“ да създадат плакати, видеа или други рекламни материали, информационни срещи по класове, които да популяризират инициативата сред училищната общност. Също така могат да използват социални медии (съобразно възрастта им и училищните правила).

6. Подкрепа при изпълнението на инициативата

Докато децата реализират инициативата, бъдете на разположение за помощ и съвети. Предоставете им редовна обратна връзка и наблюдавайте напредъка.

Поощрявайте младежките лидери, като признавате тяхната работа и усилия. Осигурете положителна подкрепа, като например благодарствени сертификати, публично признание или специални награди.

7. Оценка и обратна връзка след инициативата

След приключване на инициативата организирайте среща, на която децата могат да споделят своите впечатления и да обсъдят какво е работило добре и какво може да се подобри за следващия път.